

TAVARALINJALIIKENTEEN YLEISET KULJETUSMÄÄRÄYKSET 1.1.2016

Logistiikkayritysten Liitto ry määrittelee tavaralinjaliikenteen jäljempänä kirjoitetulla tavalla. Liitto kannustaa yrityksiä käyttämään näitä kuljetusmääräyksiä.

1 § Sovellusala

Näitä kuljetusmääräyksiä sovelletaan kaikissa tavaralinjaliikenteen kuljetustehtävissä, ellei toisin ole nimenomaisesti erikseen sovittu. Määräyksiä ei sovelleta sellaisiin kuljetuksiin, jotka eivät kuulu tiekuljetussopimuslain piiriin taikka joissa on olemassa omat erikoismääräyksensä. Tavaralinjaliikenteeksi katsotaan kotimaassa tapahtuvaa rahdin kuljettamista, joka on säännöllistä, maantieteellisesti kattavaa sekä kahden tai useamman rahdinantajan toimeksiantojen yhdistämistä ja/tai ketjuttamista. Toimeksiannot suoritetaan rahdinkuljettajan erikseen ilmoittaman palvelulupauksen puitteissa, hänen omassa ohjauksessaan ja itsenäisesti määrittelemän reitityksen mukaisesti. Nämä yleiset määräykset täsmentävät ja täydentävät [Tiekuljetussopimuslain \(TKSL\)](#) määräyksiä.

Logistiikkayritys noudattaa yhdistyksen suosituksia ja julkaisee lisäksi yhtiökohtaiset palvelulupaukset ja hinnastot.

2 § Kuljetussopimus ja sen syntyminen

Kuljetussopimus syntyy kun rahdinkuljettaja on vahvistanut kuljetustilauksen. Vahvistus sisältää ainoastaan §8 perustuotteen mukaisen toiminnan.

Kuljetussopimus koskee tilauksessa mainittua tavaramäärää ja vahvistettua palvelulupausta. Rahdinkuljettajalla on oikeus veloittaa rahti tilatun määrän mukaisesti, mikäli lähtevää tavaraa on vähemmän, kuin tilattu. Rahdinkuljettajalla on myös oikeus kieltäytyä lastaamasta kuljetustilauksessa mainittua suurempaa määrää samalla tilauksella.

3 § Kuljetustilaus

Kuljetus tulee tilata rahdinkuljettajalta sen määrittämällä automaattisella tiedonsiirrolla erikseen ilmoitettujen tilausaikojen puitteissa. Tilaus on tehtävä myös niissä tapauksissa, joissa lähettäjä toimittaa tavarat itse rahdinkuljettajan toimipisteeseen. Mikäli kuljetustilaus suoritetaan muuten kuin em. tavalla tai se jää kokonaan tekemättä, on rahdinkuljettajalla oikeus veloittaa palveluhinnaston mukainen kuljetustilauksen käsittelymaksu rahdinmaksajalta. Kuljetustilauksen sisällön on oltava [SFS 5865](#) standardin mukainen.

4 § Lähettäjän vastuu

Lähettäjä on vastuussa tuotteen pakkaamisesta niin, että se kestää kuormatilan ahtauksessa, terminaalikäsitelyssä ja kuljetuksen aikana esiintyvät tavanomaiset rasitteet sekä sidonnan ja/tai tuennan kuormatilassa hyvän käytännön mukaisesti. Palvelutoimittajalla on oikeus täydentää tai korjata ilmeisen puutteellista pakkausta vahingon vaaran välttämiseksi sekä veloittaa tästä syntyvät kulut erillisen yrityskohtaisen palveluhinnaston mukaisesti. Mikäli tavarantoimituksen suojaus edellyttää muita sidontavälineitä kuin perussidontavälinettä, on lähettäjän asetettava ao. välineet rahdinkuljettajan käyttöön lähetystä noudettaessa omalla kustannuksellaan.

Lähetäjä vastaa siitä, että tavara, tilaus, kollimerkintä ja mahdollinen kuljetusasiakirja ovat oikein ja vastaavat toisiaan (ks. myös sähköinen rahtikirja §10). Kaikki kollit on osoitettava GS1 standardien mukaisesti ([suositus 2007](#)) ja varustettava tarvittaessa standardin [SFS-EN ISO 780](#) mukaisin käsittelymerkinnöin niin, että kollit voidaan käsitellä ja toimittaa turvallisesti oikealle vastaanottajalle myös ilman rahtikirjaa. Osoitelapussa on myös ilmoitettava lähetykseen kuuluvien kollojen yhteismäärä yksiselitteisesti.

Lähetäjän on aina merkittävä kollin painopiste, jos painopiste on korkeammalla kuin puolet lähetyksen korkeudesta.

Rahdinkuljettaja sitoutuu noudattamaan käsittelyohjeita tilauksen ja kollimerkintöjen perusteella, kollit on merkittävä asianmukaisesti. Kuljetusasiakirja yksistään ei ole sitova ohje

Mikäli kuljetuspakkausta käytetään myyntipakkauksena ja sillä on myynnillistä arvoa, vastaa lähetäjä pakkausten riittävästä suojaamisesta kuljetuksen aikana.

Lähetäjä vastaa, että kuljetettavaksi annetut vaaralliset aineet ovat soveltuvia tavaralinjaliikenteeseen ja että lainsäädännön lähetäjälle määrittämät vastuut täyttyvät. Lähetäjä vastaa kaikista puutteellisesta vaarallisten aineiden lähettämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Lähetäjä vastaa niistä kustannuksista, joita aiheutuu siitä, että lähetyksen todellista (brutto) kokonaispainoa ei ole ilmoitettu rahdinkuljettajalle.

5 § Rahdinkuljettajan vastuu

Rahdinkuljettaja vastaa siitä että lähetys kuljetetaan turvallisesti, ehjänä ja sovitun ajan puitteissa kollimerkeissä ilmoitetulle vastaanottajalle. Rahdinkuljettaja vastaa kuljetusyksikön ja kuorman liikenneturvallisuudesta sekä kuljetukseen vaikuttavan lainsäädännön noudattamisesta, siltä osin, kun lailla kuljetustapahtumasta ei ole säädetty toisin.

Rahdinkuljettaja vastaa tavarankatoamisesta, vähentymisestä tai vahingoittumisesta kuljetettavaksi ottamisen ja luovuttamisen välisenä aikana tiekuljetussopimuslain (TKSL) mukaisesti. Rahdinkuljettaja ei kuitenkaan vastaa vahingoista, jotka aiheutuvat riittämättömästä tai viallisesta kuljetuspakkauksesta, tuennan aiheuttamista vaurioista, kollojen puutteellisista käsittelymerkinnöistä taikka muusta ylivoimaisesta tapahtumasta. Jos rahdinkuljettaja on täydellisesti korvannut tavarankatoamisen, siirtyy tavarankatoamisen omistusoikeus hänelle, mikäli hän sitä vaatii.

Rahdinkuljettaja voi käyttää kuljetuksessa apunaan alirahdinkuljettajia. Ensisijainen vastuu lähetyksestä säilyy kuitenkin koko matkan kuljetustilauksen vahvistaneella varsinaisella päärahdinkuljettajalla.

6 § Vastaanottajan vastuut

Vastaanottaja on velvollinen tarkastamaan lähetyksen luovutuksen yhteydessä. Ulkoisesti havaittavista tavaravahingoista tai puutteista ja / tai vähentymisistä on tehtävä välittömästi muistutus todisteellisesti rahdinkuljettajalle. Piilevistä ja muista kuljetusvahingoista on huomautettava rahdinkuljettajalle todisteellisesti 7 vrk:n kuluessa tavarankatoamisesta. Sunnuntai- ja pyhäpäiviä ei määrääaikaa laskettaessa oteta huomioon. Jos tässä pykälässä tarkoitettu muistutus laiminlyödään, on kannevalta menetetty, jollei rahdinkuljettajan tai sen, jonka menettelystä hän rahdinkuljetuksesta vastaa, syyksi jää tahallisuus tai törkeä huolimattomuus.

7 § Rahditusperusteet ja kuormankantajat

Lähetyksille, jotka tilavuutensa tai muuten kuormattavuutensa perusteella eivät täytä todellisella painollaan kuljetusyksikön kantavuutta, määritellään laskennallinen rahdituspaino.

Yleisimmät kuormankantajat ja standardi kuljetusyksikkö:

- Standardikuljetusyksikkö: 40 FIN lavaa tai 20 lavametriä, kantavuus yhteensä 37 tn ja tilavuus 110 m³
- Rullakko (0,68m x 0,80m)
- 1 FIN lavapaikka (1m x 1,2m)
- 1 EUR-lavapaikka (0,8m x 1,2m)
- 1 teholavapaikka (0,6 x 0,8m)

Kollien päällekkäinlastausmahdollisuus voidaan huomioida mikäli:

- Lähetyksen kollit ovat keskenään pinottavissa 2,4m korkeuteen painonsa, muotonsa ja kestävyytensä puolesta.
- Mikäli lähetyksessä koostuu vain yhdestä kollista, tulee sen soveltua sekä päälle että alle lastattavaksi
- Yhden kollin tai lavan korkeus ei saa ylittää 1,20m:ä
- Kollin massa saa olla korkeintaan puolet vastaavan lavapaikan rahtituspainosta
- Kollin on oltava tasainen, tiivis ja hyväkuntoinen
- VAK -luokiteltua tavaraa ei saa päällelastata.
Päällelastattavien tuotteiden on oltava koneellisesti käsiteltäviä. Mikäli tuote ei kestä päällelastausta, on se selvästi merkittävä pakkaukseen.

Lähetyks, joka koostuu >2,40m pitkistä kolleista tai nipuista, joiden yksikköpaino on >20kg/kpl, rahtitetaan lähetyksen kuormaamiseen ja tuetaan tarvittavien teholavapaikkojen tai lähetyksen massan mukaan, mikäli jälkimmäinen ylittää teholavapaikkojen mukaisen rahtituspainon.

Rahdinkuljettajalla on oikeus korjata rahtituspainoa, mikäli lähettäjän ilmoittama rahtituspaino todetaan virheelliseksi.

Lähettäjä on velvollinen pakkaamaan lähetyksen koneellisesti käsiteltävälle kuormankantajalle, mikäli yksittäisen kollin massa ylittää 20 kg. Mikäli lähetykseen kuuluu enemmän kuin 10 kollia, on kollit aina yksiköitävä kuormankantajalle. Rahtitiedoissa yhdelle kuormankantajalle yksiköidyt ja selvästi yhteen kiinnitetyt kollit katsotaan yhdeksi kolliksi. Yli 1000 kg painoisiin kolleihin on merkittävä kokonaispaino työsuojelulainsäädännön mukaisesti.

Tavaralinjaliikenteessä noudatetaan [FI 2002-puupakkausjärjestelmän sääntöjä](#).

8 § Kuljetuspalvelu

Tavaralinjaliikenteen peruspalvelu sisältää:

- kuljetustilauksen sähköisen käsittelyn ja vahvistuksen (vrt. §3)
- kuljetuksen kuivassa kuormatilassa ulkolämpötilassa
- yhden noudon lähettäjältä rahdinkuljettajan erikseen ilmoittaman aikataulun mukaisesti auton välittömästä läheisyydestä (max 5 m), paikasta johon kuorma-autolla on esteetön pääsy
- toimituksen rahdinkuljettajan ilmoittaman kuljetussuunnitelman mukaisen ajan kuluessa
- yhden toimituksen kollissa (max 20 kg) ilmoitettuun osoitteeseen, auton välittömään läheisyyteen (max 5 m) paikkaan, johon kuorma-autolla on esteetön pääsy
- lähetyksen käsittelyn kuljettajan toimesta haarukkavaunulla edellyttäen, että lähetyksen kokonaisrahtituspaino on alle 2500 kg ja yksittäisen kollin paino on alle 1000 kg. Kuljettaja kantaa <20 kg painoisen kollin auton välittömään läheisyyteen.
- toimituksen työpäivinä klo 0800-1600 välisenä, mutta rahdinkuljettajan itsenäisesti määrittelemänä ajankohtana
- Rahdinkuljettajan erikseen ilmoittaman lastaukseen ja purkuun käytettävän ajan
- Rahdinkuljettajan vastuun TKSL:n mukaisesti.

Mikäli toimeksiantaja haluaa tilata muita palveluja, joita rahdinkuljettaja tarjoaa, tulee ne tilata etukäteen sähköisesti rahdinkuljettajan ilmoittaman aikataulun mukaisesti. Rahdinkuljettajalla ei ole velvollisuutta toteuttaa vasta tavaraa noudettaessa annettuja uusia kirjallisia tai suullisia palvelupyyntöjä.

Toimeksiantaja vastaa ajo- ja lepoaikalain toteutumisesta lain edellyttämällä tavalla omalta osaltaan silloin kun lopullinen toimeksianto poikkeaa rahdinkuljettajan vahvistamasta aikataulusta. Samoin toimeksiantaja on vastuussa lähetyksen viivästyisestä silloin kun lähettäjän ja/tai vastaanottajan toiminnan johdosta rahdinkuljettajalla ei ole mahdollisuutta toimittaa lähetystä vastaanottajalle palvelulupauksen mukaisesti edellä mainitun lain tai muun työ- tai työaikaa taikka liikenneturvallisuutta määrittävän lain mukaisesti.

Rahdinkuljettajalla on oikeus laskuttaa mahdolliset poikkeavat toimenpiteet tai toimitusajat erillisen palveluhinnaston mukaisesti ellei kuljetussopimuksessa ole nimenomaisesti toisin sovittu. Mikäli lastaus- tai purkauspäässä vaaditaan erityisiä turvavälineitä (suoja-puku, erityisjalkineet, naamari jne.), on ne asetettava kuljettajan käyttöön korvauksetta.

9 § Kuljetusaika

Rahdinkuljettaja suorittaa kuljetuksen erillisen palvelulupauksen mukaisen ajan puitteissa.

Rahdinkuljettaja vastaa tavaran viivästyisestä rahdinmaksajalle enintään rahdin määrällä edellyttäen, että rahdinmaksaja laatii muistutuksen viivästyisestä 21 vrk:n kuluessa lähetyksen saapumisesta vastaanottajalle ja osoittaa toteen taloudellisen vahingon tapahtuneen. Rahdinmaksaja on kuitenkin velvollinen maksamaan rahdin rahdinkuljettajalle.

Viivästyminen katsotaan katoamiseksi 14 vrk:n jälkeen, jos kuljetukselle oli sovittu luovutusaika ja ilman luovutusaikaa 28vrk:n jälkeen, kun rahdinkuljettaja on ottanut lähetyksen kuljetettavaksi, ellei rahdinkuljettaja kykene ilmoittamaan kuljetuksen tilaajalle lähetyksen sijaintia.

10 § Sähköinen rahtikirja ja varauma

Sähköisen tilauksen muodostaman sähköisen rahtikirjan tulee sisältää vähintään kaikki Tiekuljetusso-pimuslain rahtikirjan sisällölle määrittelemät tiedot (SFS standardi nro 5865).

Kuljettaja kuittaa tilauksen vastaanotetuksi kuljetukseen sähköisesti tai muulla todennettavalla tavalla. Kuljettaja merkitsee mahdolliset varaumat / huomautukset tietojärjestelmään ennen vastaanottokuit-tausta. Lähettäjän lastaaman kuormatilan osalta voidaan rahdinkuljettajan vastaanottotarkastus ja -kuittaus tehdä kuljetuksen toimeksiantajan kanssa erikseen sovitussa muussa paikassa (esim. termina-lissa).

Lähetyksen vastaanottaja tekee mahdolliset huomautukset ja kuittaa lähetyksen sähköisesti rahdinkuljettajan yleisesti käyttämällä menetelmällä. Sähköinen kuittaus ei poista lähetyksen vastaanottajan velvollisuutta tarkastaa saapuvan tavaran.

Kaikki kuljetusketjun aikana ilmi tulevat varaumat / huomautukset kirjataan rahdinkuljettajan tietojärjestelmään niin, että merkintöjen aikajärjestys on todennettavissa jälkikäteen. Rahdinkuljettaja toimit-taa pyydettyä kuljetuksen toimeksiantajalle sähköisestä rahtikirjasta tulosteen, josta rahdinkuljet-tajalla on oikeus veloittaa palveluhinnastonsa mukaisesti. Kuljetuksen vastuut siirtyvät Tiekuljetusso-pimuslain mukaisesti.

11 § Erityistoimenpiteitä vaativat kuljetukset

11.1§ Vaaralliset aineet: VAK -luokiteltujen tavaroiden kuljettamisessa on kuljetusketjun osapuolien noudatettava määräyksiä, joita laki vaarallisten aineiden kuljettamisesta tiellä, [2.8.1994/719](#), muutok-sineen ja niihin liittyvine asetuksineen vaatii.

Tavaralinjaliikenteessä voidaan kuljettaa vaarallisia aineita ainoastaan kappaletavarana ja ne on oltava mahdollista yhteenkuormata VAK-säännösten puitteissa muiden vaarallisten aineiden ja muun kulje-tettavan tavaran kanssa samaan ajoneuvoon.

Vaarallisten aineiden säiliökonttikuljetukset, irtotavarakuljetukset, lämpötilasäädellyt kuljetukset sekä ne kuljetukset, jotka vaativat ajoneuvon hyväksyntää tai ajoneuvon merkitsemistä suurlipukkeilla (kuten luokat 1 ja 7) taikka ne vaaralliset aineet, joiden kuljettaminen edellyttää turvasuunnitelmaa, suoritetaan tapauskohtaisesti ja ainoastaan erikseen sovittuna, aikataulutettuna ja rahditettuna kuljetuksena.

Rahdinkuljettajalla on oikeus vaatia lisäkorvaus kaikista vaarallisten aineiden kuljetuksista oman palveluhinnastonsa mukaisesti sekä muuttaa palvelulupausta, mikäli muutoksen tarkoituksena on varmistaa, että vaarallisten aineiden kuljetus tapahtuu lain mukaisesti. Päällekkäin lastaus ei ole mahdollinen muiden tuotteiden kanssa.

11.2 § Ylimittaiset: Mikäli kuorma ylittää ajoneuvon suurimmat sallitut mitat leveyden, korkeuden, pituuden tai painon suhteen, on kuljetuksesta sovittava erikseen rahdinkuljettajan kanssa. Ylimittaiset lähetykset rahditetaan ja aikataulutetaan aina tapauskohtaisesti ja erikoiskuljetuksia koskevat säännöt huomioiden.

11.3 § Lämpötilasäädelyt: Rahdinkuljettaja ilmoittaa erillisessä palvelulupauksessa missä määrin ja minkä tyyppisiä lämpötilasäädelyjä lähetyksiä hän hyväksyy kuljetettavakseen liikenteeseensä. Lämpötilasäätelyä vaativat kollit on varustettava asianmukaisin merkein ja kuljetukset on aina tilattava erikseen.

11.4 § Elintarvikkeet: Ne elintarvikkeet, jotka kuuluvat omavalvonnan piiriin, kuljetetaan erikseen sovittuna.

11.5 § Ongelmajättekuljetukset: Tavaralinjaliikenteessä kuljetetaan ongelmajätteitä vain tapauskohtaisesti ja erillisen kuljetussopimuksen mukaisesti.

12 § Terminaalipalvelut

Niissä tapauksissa kun toimeksiantaja toimittaa lähetyksen rahdinkuljettajan terminaaliin, katsotaan lähetyksen siirtyneeksi tavaralinjaliikenteeseen, kun se on purettuna, tarkastettuna ja kuitattuna rahdinkuljettajan terminaalin vastaanottoalueella. Kun vastaanottaja noutaa lähetyksen rahdinkuljettajan terminaalista, katsotaan tavaralinjaliikenteen toimeksianto päättyneeksi, kun lähetyksen on siirretty terminaalin luovutusalueelle ja kuitattu vastaanotetuksi.

Em. vastaanotto- ja luovutustoimintoihin liittyvät mahdolliset purku- ja/tai lastaustoimeksiannot suoritetaan erillisestä sopimuksesta, ja erillisen hinnaston mukaisesti. Nämä toimeksiannot eivät kuulu tavaralinjaliikenteen yleisten sopimusehtojen piiriin. Mahdolliset satunnaiset asiakaspalveluun liittyvät veloittamattomat purku- ja/tai lastaustoimenpiteet, jotka eivät kuulu tavaralinjaliikenteen kuljetuspalveluun, suoritetaan aina toimeksiantajan vastuulla.

13 § Tärkeimmät kuljetuspalvelun tuotantoon vaikuttavat määräykset

Määräykset on lueteltu liitteessä 2.

14 § Määritelmät

Määritelmät ovat liitteessä 1.

15 § Rahdin maksu

Rahdinkuljettajan laskutusoikeus syntyy kun hän vahvistaa vastaanottaneensa kuljetustilauksen. Kuljetustilauksen yhteydessä tulee ilmoittaa rahdinmaksaja.

Rahdinkuljettaja on oikeutettu täysimääräiseen rahtiin, kun lähetyksen on kuljetustilauksen mukaisesti noudettu lähettäjältä, tai mikäli kuljetustilausta ei ole peruttu ajoissa. Mikäli lähetyksen todellinen

määrä on pienempi kuin kuljetustilauksessa ilmoitettu ja vahvistettu määrä, on rahdinkuljettaja oikeutettu täysimääräiseen rahtiin. Siinä tapauksessa, että todellinen määrä on suurempi kuin ilmoitettu, veloitetaan rahdinmaksajalta todellisen määrän mukainen rahti. Jos auton kuormaamista tai purkamista ei ole aloitettu rahdinkuljettajan ilmoittaman vapaan lastaus- tai purkausajan puitteissa, on rahdinkuljettaja oikeutettu poistumaan ilman kuormaa, mutta silti oikeutettu täysimääräiseen rahtiin. Samoin menetellään, jos lähetyksen kuormaaminen osoittautuu liikenne- ja/tai tuoteturvallisuuksista mahdottomaksi.

Lähettäjä vastaa rahdin maksusta niissä tapauksissa, jolloin kuljetustilauksessa ilmoitettu rahdinmaksaja ei suostu tai kykene maksamaan rahtilaskua.

Rahdinkuljettajalla on panttioikeus kuljettamaansa tavarahan sekä kaikkien ko. tavaraan rasittavien kustannusten että kaikkien muiden samalta toimeksiantajalta olevien saataviensa vakuudeksi. Ellei rahdinkuljettajan saatavaa makseta 60vrk:n kuluessa saatavan ensimmäisestä perinnästä, tai mikäli rahdinmaksajaa ei tavoiteta 90vrk:n kuluessa saatavan erääntymisestä, on rahdinkuljettaja oikeutettu realisoimaan tavarasta sen verran että kaikki rahdinkuljettajalle saatavasta syntyneet kohtuulliset kustannukset tulevat katettua. Mikäli mahdollista, tulee rahdinkuljettajan tiedottaa rahdinmaksajaa etukäteen realisointiaikeistaan.

16 § Riitatapaukset

Sopimusosapuolten väliset erimielisyydet ratkaistaan ensisijassa sopimusosapuolten välisin neuvotteluin.

Ellei neuvotteluissa päästä sovintoon, erimielisyydet ratkaistaan Suomen lainsäädännön ja näiden yleisten kuljetusmääräysten mukaisesti rahdinkuljettajan kotipaikan tai ”pääkonttorin” käräjäoikeudessa. Sopimusosapuolet voivat sopia, että erimielisyydet ratkaistaan käräjäoikeuden sijaan yhden välimiehen välimiesoikeudessa Helsingissä Keskuskauppakamarin välityslautakunnan sääntöjä noudattaen.

17 § Ylivoimainen este

Sopimusosapuolet vapautuvat sopimuksen mukaisten velvollisuuksien noudattamisesta ja vahingonkorvausvelvollisuudesta *Force Majeure* tapauksissa, joita ovat mm. lakko, työsulku, onnettomuudet, viranomaisten toimenpiteet ja muut olosuhteet, joita osapuolet eivät ole voineet välttää ja joiden seurauksia ne eivät ole voineet estää. Palvelun tarjoaja pyrkii hoitamaan sopimuksessa mainitut palvelut mahdollisimman hyvin myös em. poikkeuksellisissa oloissa.